

Thomas Erlund
yksikön päällikkö
Meriliikenteenohjaus

Meriliikenteen ohjaus

Liikenne ja kuljetukset ovat nyky-yhteiskunnan elintärkeä osa, joka mahdollistaa ihmisten, tavaroiden ja palveluiden vapaan liikkuvuuden.

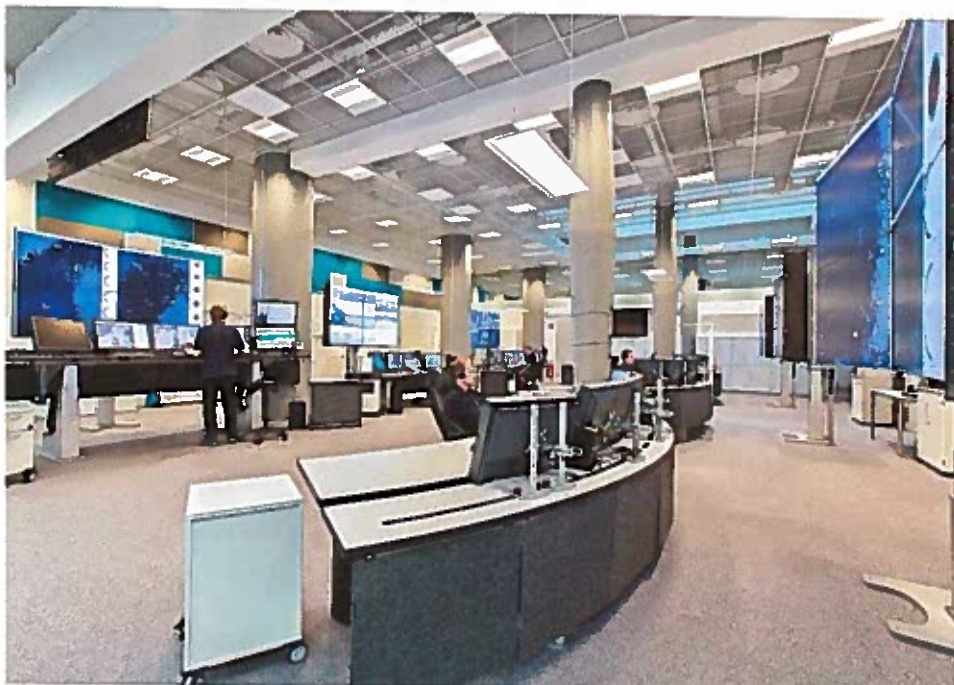
Yhteiskunta haluaa suojata itseään, yksilöitään ja ympäristöään siihen kohdistuvia uhkia vastaan ohjaamalla liikenteen turvallisille alueille ja väylille sekä valvomalla sen toteutumista. Tätä varten se tarvitsee tietoa liikenteestä ja kuljetuksista. Tämä tieto tulee saada mahdollisimman yksinkertaisesti ja toistamatta. Yksityisen sektorin asiakirjat kulkevat jo nyt sähköisessä muodossa, kuten myös rahaliikenne. Yhteiskunnan tulee pystyä tarjoamaan toimiva viranomaisportaali, jonka kautta kaikki merellinen asiointi voidaan hoitaa niin ilmoittamisvelvollisuuksien kuin aluksen käyntiin liittyvien viranomaispäätöstenkin osalta. Tätä kautta myös Euroopan Unionin eri tahot saavat omat tietonsä.

Liikenneviraston Meriliikenteenohjaus pyrkii ehkäisemään onnettomuuksia ja ruuhkatilanteita sekä tiedottamaan liikennettä sen sujuvoittamiseksi.

Logistisessa putkessa kulkevaan liikenteeseen ja siinä oleviin aluksiin kohdistuu ohjaus- ja valvontatoimintaa. Liikenneviraston Meriliikenteenohjaus pyrkii ehkäisemään onnettomuuksia ja ruuhkatilanteita sekä tiedottamaan liikennettä sen sujuvoittamiseksi. Suurin osa liikenteestä kohdistuu johonkin satamaan. Koska kaikki tieto on käytännössä jo olemassa sähköisessä muodossa, tulee viranomaisen hyväksyä sen käyttö asioitaessa viranomaisissa. Tällöin voidaan yhä suuremmassa määrin hyödyntää yhden luukun ilmoittamisen periaatetta ja liikenteen tarvetta ilmoittaa usealle eri viranomaiselle kuljetuksistaan toiminnassaan.

Samoihin aluksiin ja liikenteeseen kohdistavat useat viranomaiset valvontaa täyttääkseen oman lakimääräisen velvoitteen yhteiskunnan ja yksilön suojaamiseksi. Tämä valvonta käyttää liikenteen ohjauksen sekä omia järjestelmiään sekä analysoi liikennevirtaa ja siinä olevia aluksia poikkeamien ja lainvastaisen toiminnan

EU-yhteistyö lisääntyy parantaen tilannetietoisuutta ja lisäten teknisiä vaatimuksia.

löytämiseksi. Toiminnasta aiheutuvat toimenpiteet kohdistuvat keskimäärin muutamaa prosenttiin kokonaisliikennemäärästä. Asiakirjojen tai kuljetusten ruuhkautumisen ehkäisemiseksi tulee valtaosa tiedoista saada yhden luokun periaatteella yleisesti annettavista tiedoista.

Talvimerenkulun rooli korostuu uusittavan jäänmurtaajakaluston ja muuttuvien päästövaatimusten vuoksi.

Merenkulun kansainvälisen luonteen ja Venäjän ollessa Itämeren ainoa EU:hun kuulumaton maa Liikennevirasto kiinnittää kansainväliseen ja maailmanlaajuiseen toimintaan huomiota omassa toiminnassaan ja viranomaisyhteistyössä. Kansainvälisesti eri toiminnallisuudet on hoidettu hyvinkin erilaisten viranomaisten toimesta, jolloin keskittyminen toiminnallisuuskokonaisuuksiin pelkän viranomaisroolin sijasta on tärkeää. EU-yhteistyö lisääntyy parantaen tilannetietoisuutta ja lisäksi teknisiä vaatimuksia. Liikenteenohjaus ja jäänmurto sekä niiden järjestelmät, merikarttatiedot ja satamien tietojärjestelmät edellyttävät standardisoituja rajapintoja sujuvaan ja turvalliseen tietojen vaihtoon. Ne muodostavat yhteen toimivan kokonaisuuden, jolla alusten turvallinen ja sujuva kulku varmistetaan.

Talvimerenkulun rooli korostuu uusittavan jäänmurtaajakaluston ja muuttuvien päästövaatimusten vuoksi. Kaikki Suomen satamat jäätyvät lähes joka vuosi, minkä vuoksi alusten turvallinen ja sujuva pääsy satamiin on ehto elinkeinoelämän kuljetusten varmistamiseksi. Suomen on kyettävä varmistamaan sujuva ja turvallinen liikennöinti talouselämälle ympäri vuoden.

Uusimalla keskeiset liikenteenohjausjärjestelmät rakennetaan perusta laadukkaalle liikenteen tilannekuvalle ja sen ennusteille. Liikennejärjestelmän tilannekuva on koko älykkään liikennejärjestelmän perusta. Tilannekuva ilmaisee sekä ajantasaisen että ennustetun liikennejärjestelmän tilan kuten liikennemäärät,

häiriöt, poikkeukset ja täsmällisyyden sekä liikennöintiolosuhteet kuten kelin ja sujuvuuden, ja tuottaa muille viranomaisille perustiedon niiden oman tilannetietoisuuden tuottamiseen.

Meriliikenteen ohjaukseen liittyvä alusliikennepalvelu toimii liikenteen, ympäristön ja alusten turvallisuuden parantamiseksi.

Meriliikenteen ohjaukseen liittyvä alusliikennepalvelu toimii liikenteen, ympäristön ja alusten turvallisuuden parantamiseksi. Se ehkäisee ruuhkia ja onnettomuuksia liikennettä tiedottamalla, järjestelemällä ja antamalla navigointiapua sekä tekemällä väylänkäyttöön tai vesialueen liikenteen ohjaamiseen ja rajoittamiseen liittyviä päätöksiä sekä valvomalla niiden noudattamista Suomen vesialueilla. Meriliikenteenohjaus on puuttunut tänä vuonna noin 2 700 kertaa erilaisten alusten käyttäytymiseen joista 12 voidaan tulkita suoranaisine karille ajon estoina.

Alusliikennepalveluja ovat tiedotukset, navigointiapu ja alusliikenteen järjestely. Alusliikennepalvelua annetaan tarpeen

mukaan suomen, ruotsin tai englannin kielellä. Alukset, joiden suurin pituus on vähintään 24 metriä, ovat velvollisia osallistumaan alusliikennepalveluun ilmoittautumalla perustamispäätöksessä määrätyllä tavalla VTS-viranomaiselle, kuuntelemalla VTS-alueella käytössä olevia VHF-kanavia sekä noudattamalla VTS-alueella tapahtuvaa liikennöintiä koskevia säännöksiä ja perustamispäätöksessä vahvistettuja määräyksiä.

Alusliikennepalvelussa palvelua tuottaa VTS-viranomaisena Liikennevirasto, toimivaltaisena viranomaisena toimii Liikenne- ja Viestintäministeriö. Alusliikennepalvelu on viranomaistehtävä, jossa VTS-keskus voi antaa liikenteelle tai yksittäiselle alukselle tiedotusten lisäksi määräyksiä ja ohjeita, joiden toteutus on aina päällikön vastuulla.

Meriliikenteenohjaus on puuttunut tänä vuonna noin 2 700 kertaa erilaisten alusten käyttäytymiseen joista 12 voidaan tulkita suoranaisine karille ajon estoina.